

Bilaga 4. Samrådsredogörelse

Bro över Grundträskån, E10

Kalix kommun, Norrbottens län

2021-03-05

Uppdragsnummer: 10226773

Trafikverket

Postadress: Sundsbacken 4, 972 42 Luleå

E-post: investeringsprojekt@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Samrådsredogörelse Bro över Grundträskån

Författare: WSP Samhällsbyggnad

Dokumentdatum: 2021-03-05

Ärendenummer: TRV 2020/33654

Version: 1.0

Kontaktperson: Fredrik Olofsson, Trafikverket

Innehåll

Sammanfattning	4
Bakgrund	5
Samrådet	5
Aktuella åtgärder	5
Samrådsrets	5
Samråd	6
Samråd med länsstyrelsen	6
Samråd med kommunen	7
Samråd med särskilt berörda och allmänheten	7
Samråd med berörda myndigheter och organisationer	8
Hantering av inkomna synpunkter	8

I denna samrådsredogörelse sammanställs och sammanfattas hur samrådet bedrivits, vilka synpunkter som kommit in från enskilda, myndigheter och organisationer samt var yttrandena, minnesanteckningar och protokoll från samrådet finns i sin helhet. I samrådsredogörelsen visar Trafikverket hur de inkomna synpunkterna beaktats.

Sammanfattning

Inför upprättande av den miljökonsekvensbeskrivning som ska ingå i ansökan om tillstånd för vattenverksamhet och Natura 2000-tillstånd har ett avgränsningssamråd genomförts enligt bestämmelserna i 6 kap miljöbalken.

Avgränsningssamråd har genomförts med Länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda samt med de övriga statliga myndigheter, de kommuner och den allmänhet som kan antas bli berörda av verksamheten.

Yttranden har inkommit från Länsstyrelsen Norrbotten samt en fastighetsägare. Kalix kommun och Skogsstyrelsen har meddelat att man inte har något att invända. Sveriges geologiska undersökning samt Havs- och vattenmyndigheten har valt att avstå från att lämna yttranden.

I arbetet med framtagandet av ansökningshandlingen har de frågor som ställts och de synpunkter som framkommit under avgränsningssamrådet i möjligaste mån beaktats.

Bakgrund

Samrådet

Denna samrådsredogörelse är en del av ansökan om vattenverksamhet enligt 11 kap. samt 7 kap. 28 § miljöbalken med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning som tagits fram inför Trafikverkets planerade rivning och anläggning av ny bro över Grundträskån, E10 i Kalix kommun. Samrådsredogörelsen syftar till att beskriva samrådsprocessen i sin helhet. Det innefattar bland annat en redogörelse över vilka som bjudits in till samrådet, samrådsmöten och inkomna synpunkter.

Verksamhetsutövaren, Trafikverket, har bedömt att planerade åtgärder kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 § miljöbalken (Natura 2000-tillstånd) och därmed kräver en specifik miljöbedömning. Trafikverket har även bedömt att planerad vattenverksamhet kan antas medföra betydande miljöpåverkan och därmed har ett avgränsningssamråd genomförts enligt 6 kap 23 § st. 1 miljöbalken.

Syftet med samrådet är att i ett tidigt skede ge verksamhetsutövaren kunskap om kända eller befarade omständigheter som kan utgöra hinder, klargöra problemställningar och att identifiera och avgränsa särskilt viktiga frågeställningar att behandla i miljökonsekvensbeskrivningen. Samrådsprocessen har också gett samrådsparterna tidig kunskap om planerad verksamhet och möjlighet att påverka inriktningen på projektet.

Aktuella åtgärder

Bron över Grundträskån ligger längs E10 cirka 6 kilometer norr om Morjärv i Kalix kommun, Norrbottens län.

Trafikverket planerar att riva befintlig bro över Grundträskån och bygga en ny bredare plattrambro på samma plats för att möjliggöra att E10 ska kunna byggas om till mötesseparerad väg. I arbetet med vägplan för vägsträckan Morjärv – V. Svartbyn har breddning av befintlig bro utretts, detta alternativ valdes bort bl.a. utifrån att det inte skulle innebära någon förändring av öppningen under bron, som bedömts vara för smal. För att möjliggöra 2+1 körfält på bron samt att öka den fria öppningen under bron har olika utformningsalternativ utretts.

Huvudalternativet som beskrivits i genomfört samråd är en plattrambro som planeras att bli 24 meter bred mellan brostöden i vattnet, totalt 39 meter lång och byggas i betong. Den nya bron ska ha högsta bärighetsklass, BK4 och ha en brobredd på 14,1 meter vilket ger plats för 2+1 körfält. För att möjliggöra för vilt och ren att passera under bron planeras faunapassager i form av strandremsor ca 2 meter breda över medelhögvattennivån på båda sidor om Grundträskån.

För att trafiken på E10 ska kunna passera under tiden för rivning av befintlig bro och byggnation av ny bro planeras en tillfällig förbifart söder om broläget.

Samrådsrets

Inför samrådet har ett samrådsunderlag tagits fram se bilaga 4a. Samrådsretsen inkluderar de närmsta fastigheterna belägna vid bron över Grundträskån, berörda föreningar, organisationer och myndigheter som kan tänkas bli berörda av planerad vattenverksamhet,

se sändlista bilaga 4b. Samtliga samrådsparter har fått ta del av framtaget samrådsunderlag via brevutskick.

Information om samrådet har även funnits tillgänglig på Trafikverkets hemsida, se även avsnitt samråd med särskilt berörda och allmänheten nedan.

Samråd

Samråd med länsstyrelsen

Länsstyrelsen Norrbotten:

Enheterna för miljöanalys, naturmiljö, samhällsplanering och kulturmiljö samt miljöskydd har inkommit med ett gemensamt yttrande rörande bron över Grundträskån.

Länsstyrelsens yttrande innehåller följande synpunkter:

Tidpunkt för åtgärden

- Arbete i vatten ska undvikas under maj-juni för att inte störa vårlekande fisk. Arbete i vatten bör även undvikas från mitten av september till slutet av oktober av hänsyn till havsvandrande fiskar som leker sent.

Natura 2000

För att kommande MKB ska kunna ligga till grund för att ansöka om Natura 2000 tillstånd behöver följande delar ingå:

- En beskrivning av Natura 2000-området samt utpekade naturtyper och arter som berörs av åtgärden.
- Beskrivning av hur verksamheten påverkar Natura 2000-området som helhet.
- Vilka blir de direkta och indirekta effekterna på Natura 2000-området?
- Påverkan på bevarandesyftet och därmed hur man säkerställer gynnsam bevarandestatus.
- Inverkan på vattendragets botten och hur man avser att återställa botten till ett mer naturligt skick vid bron. Utgångspunkten gällande utformningen på åtgärden bör vara att man bevarar befintligt bottensubstrat samt djup, bredd och strömhastighet på vattendraget.

Masshantering och arbetsområde

- Hanteringen av sulfidjordar behöver tydliggöras. Upplagsplatser och försiktighetsmått gällande masshantering av massor behöver beskrivas. Även uppställningsytor för maskiner behöver redovisas.

Skyddsåtgärder

- Skyddsåtgärder som planeras för att minska grumling samt inverkan på strandmiljöerna ska redovisas. Det ska redovisas vilka förebyggande åtgärder som planeras för att förhindra att frö och andra delar av invasiva främmande arter inte följer med massor eller arbetsmaskiner och etablerar sig i området.

Ofrånmöjlig skada och kompensatoriska åtgärder

- Om skyddsåtgärder och planerad återställning efter avslutad verksamhet inte till fullo kan säkerställa att ingen bestående skada kvarstår på stränderna eller i

vattenmiljön för djur och växter behöver Trafikverket redovisa vilken typ av skada som uppkommer samt även ge förslag på kompensatoriska åtgärder. I de fall kompensatoriska åtgärder anges ska man ge förslag på plats, utformning av åtgärden samt förväntad effekt av åtgärden.

Artskydd

- Kommande handlingar ska redovisning om verksamheten kommer att påverka rödlistade arter eller arter som är skyddade enligt artskyddsförordningen. Om arter som är skyddade enligt artskyddsförordningen kommer att påverkas ska MKB:n även innehålla en bedömning om verksamheten kommer innebära att det krävs dispens enligt artskyddsförordningen (dvs. kommer verksamheten påverka arternas bevarandestatus på lokal, regional eller nationell nivå). Både sävsparv och backsvala har påträffats vid inventeringen. Det framgår dock inte på vilket sätt dessa arter använder området. Trafikverket måste därför undersöka om de skyddade arternas fortplantningsområden eller viloplatsen kan påverkas på ett sådant sätt att den kontinuerliga ekologiska funktionen de har för arten inte kan upprättas.

Omledningsväg

- MKB:n behöver även tydliggöra hur omledningsväg inverkar på naturmiljön och berörda arter samt hur man vid anläggning och rivning av denna säkerställer att ingen skada uppkommer för vattenlevande djur och växter samt hur man avser att återställa strand och bottenmiljö. De trummor som ska nyttjas i omledningsvägen ska dimensioneras så att fisk kan passera.

Kulturmiljö

- Dokumentation av bron bör ske i text och bild och göras före, under och efter rivning. En mindre dokumentationsrapport bör sammanställas och sändas till Norrbottens museum. (Detta ska genomföras då bron finns upptagen som klass III i Länsstyrelsen i Norrbottens inventering av värdefulla broar, Trafikverkets anm.)

Terrängkörning

- Verksamheten kan kräva en dispens från terrängkörningslagen, om det kommer att köras med arbetsmaskiner utanför väg.

Samråd med kommunen

Kalix kommun:

Samhällsbyggnadsnämnden har meddelat att man inte har några synpunkter angående avgränsning eller innehåll i kommande miljökonsekvensbeskrivning.

Samråd med särskilt berörda och allmänheten

Synpunkter från fastighet Övermorjärv 9:52:

Enligt yttrande från fastighetsägaren har Trafikverket 2016 utlovat en inlösning/förvärv av fastighet. Fastighetsägaren meddelar även att en värdering av fastigheten genomfördes av Trafikverket och man föreslog en summa på 200,000: -, för bostadshuset.

Fastighetsägaren påpekar att man bedömer att det utifrån samrådsunderlaget framgår det att Trafikverket frångått sitt löfte, då Trafikverket planerar för ett större intrång på fastigheten och en rivning av garagebyggnaden.

Fastighetsägaren skriver vidare att den ökade tunga trafiken med tilltagande buller och avgaser vid fastigheten har gjort ett nyttjande av fastigheten i det närmaste omöjlig. Inomhusmiljön är även starkt påverkad med störd nattsömn som följd. Markintrånget har minskat fastighetens marknadsvärde till 0 kr. Fastighetsägaren framfört krav/önskemål om att Trafikverket löser in fastigheten.

Samråd med berörda myndigheter och organisationer

Sveriges geologiska undersökningar (SGU):

SGU har meddelat att man avstår från att lämna yttrande i rubricerade ärende.

Havs- och vattenmyndigheten:

Myndigheten har meddelat att man tagit del av samrådsunderlaget och avstår från att lämna synpunkter på underlaget. Man meddelar även att myndigheten inte tagit ställning i sakfrågan eller till handlingarna i ärendet.

Skogsstyrelsen:

Skogsstyrelsen meddelar att man tagit del av insända handlingar och gjort en genomgång i myndighetens tillgängliga kartsystem. Skogsstyrelsen har inget att invända mot de planerade åtgärderna.

Hantering av inkomna synpunkter

I arbetet med miljökonsekvensbeskrivningen och övriga handlingar som utgör del av ansökan har de frågor som ställts och de synpunkter som framkommit under avgränsningssamrådet i möjligaste mån beaktats.

Inkomna synpunkter från länsstyrelsen har beaktats enligt följande:

Tidpunkt för åtgärd beaktas genom föreslagen hänsyn under förekommande fiskarters lekperiod under våren då grumlande arbeten ska undvikas. Öring har ej påträffats och lämpliga lekområden saknas i närheten av planerade åtgärder. Ingen av förekommande fiskarter i Grundträskån är höstlekande.

En beskrivning av Natura 2000-området och dess naturtyper och arter, samt påverkan på Natura 2000-området och de indirekta och direkta effekter som uppstår redovisas i MKB, bilaga 8 till ansökan. Anläggande av planerad ny bro kommer att innebära att öppningen under bron vidgas från ca 12 m idag till 24 meter, vilket är en bättre anpassning till vattendragets naturliga bredd. Befintlig botten i strömfåran under befintlig bro kommer bibehållas i djup och bottensubstrat. Öppningen kommer dock att bli större vilket innebär att vattendraget blir bredare under bropassagen vid flöden över medelvatten.

Hantering av sulfidjord redovisas i teknisk beskrivning, bilaga 7 till ansökan.

Delar av befintlig väg som stängs av under byggtiden ska användas för upplag och etablering. Skyddsåtgärder gällande masshantering och byggtidsytor, samt skyddsåtgärder

för att minska grumling och spridning av invasiva arter redovisas i MKB och beaktat planerade skyddsåtgärder och planerad återställning efter avslutad verksamhet bedöms ingen bestående skada kvarstå på stränderna eller i vattenmiljön för djur och växter.

Gällande artskydd så redovisas i MKB till ansökan arternas nyttjande av aktuellt område och vilken påverkan planerade åtgärder bedöms ha. Verksamheten bedöms inte påverka bevarandestatus för arterna backsvala och sävsparv lokalt, regionalt eller nationellt och bedöms ej kräva dispens enligt Artskyddsförordningen. Trafikverket har även bedömt att förbuden i 9 § Artskyddsförordningen inte aktualiseras för några lummerarter eftersom artens bevarandestatus inte bedöms påverkas på lokal och regional nivå. I MKB beskrivs även omledningsvägens/ förbifartens påverkan på naturmiljön och fiskar.

Bron ska dokumenteras i enlighet med länsstyrelsens yttrande vilket framgår av planerade skyddsåtgärder, se MKB. Gällande länsstyrelsens yttrande om terrängkörning så ska planerat arbete ske inom vägplanens område.

Gällande inkommen synpunkt från fastighetsägare så hanterar Trafikverket eventuellt förvärv av fastigheter i vägplaneprojektet för E10 Morjärv - Västra Svartbyn.

TRAFIKVERKET

Trafikverket, 972 42 Luleå. Besöksadress: Sundsbacken 4.
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

www.trafikverket.se